



**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 1. Vtrum operatio illa, in quâ consistit nostra beatitudo debeat effectiuè ab anima procedere, an sufficiat eam extrinsecus immitti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

neque anima Christi per illam est beata: sed consistit in perfectissima unione vitali, qua sentitur & gustatur ipse Deus; & anima ita afficitur, ac si ipsamet transformaretur in Deum. Itaque nihil refert quod unio illa, seu praesentia Dei per gratiam in essentia animae (quam praesentiam Henricus *illapsum* vocat) sit perfectior quam unio obiectiva per operationem; quia illa unio per gratiam cum essentia animae, non est vitalis; id est, non fit mediante sensu vitali; unde secundum se non sentitur, sed modo mortuo se habet. Vtrum autem Deus illabatur essentiae creatae per donum distinctum ab habitibus, qui sunt in potentibus; an per idem; non est huius loci. Sanè si essentia animae non distinguitur à potentijs, non est necesse ponere donum illud quo illabatur essentiae, esse distinctum ab habitibus potentiarum; de qua re in Tractatu de gratia.

D V B I V M I.

Vtrum operatio illa in qua consistit nostra Beatitudo, debeat effectivè ab anima procedere: an sufficiat eam extrinsecus immitti?

Multi Doctores affirmant visionem & amorem beatificum infundi à solo Deo, intellectu & voluntate se merè passivè habentibus. Ita Ockam & Gabriel in 1. d. 1. & Petrus ab Aliaco ibidem. & multi alij. Scotus verò dubitat.

Sed contrarium omninò tenendum; scilicet has operationes non solum debere recipi, sed etiam effectivè manare à potentijs animae. Ita passim alij Doctores vel insinuant vel expressè docent.

Probatur Primò, Quia in Concilio Constantiensi definitum est intellectum beatorum, vt ad visionem beatificam eleuetur, egerè lumine gloriae: vt habetur Clement. *Ad nostrum. De hereticis*. Atqui lumen non requiritur in potentia cognoscente nisi ad eliciendum actum cognitionis. Non enim requiritur ad recipiendam visionem; quia visio immediatè debet existere in ipsa potentia intellectiva, non in lumine; vt fit in omni habitu.

Dices; Lumen erit necessaria dispositio ad recipiendam visionem à Deo immisam: sicut lumen corporale in aère, est necessaria dispositio ad recipiendas species ab obiecto diffusas.

Respondeo, Esse disparem rationem: Ideò enim requiritur lumen in aère, quia cum species sint magis spirituales quam obiectum, obiectum non potest eas producere nisi lumine quodammodo eleuetur & iuuetur ad earum productionem, quare tantummodo circa obiectum requiritur lumen; nullo autem modo requiritur vt visio recipiatur in oculo. Deus autem non diffundit sui speciem; & si diffunderet, non egeret externo lumine; cum ipse sit prima & summa lux.

Secundò Probatur; Nam Scriptura & Patres passim insinuant nos beatos fore per hoc quod videbimus, & amabimus, & fruemur Deo. Atqui haec nomina non significant nudam passionem seu receptionem, sed productionem vitalem visionis & amoris.

Tertiò Probatur à priori, Quia videre, amare, gaudere, frui, & similia, sunt vitae seu vitales motus, per quos formaliter vivimus; (cuius li-

gnum est quod nullo modo possint competere rebus inanimis:) atqui vita debet manare à principio intrinseco. Unde viventia dicuntur quae se ipsa movent, id est, à principio intrinseco; & per hoc distinguuntur à non viventibus, quae potius dicuntur moveri à generante, quod impressit vim movendi. Cuius etiam signum est, quod ea quae ab extrinseco recipiuntur, subiecto nihil cooperante, suscipiuntur & inexistunt modo mortuo; sicut lumen ab aère, calor ab aqua, habitus ab anima. Quare si visio & amor suscipiuntur à potentijs se merè passivè habentibus, modo mortuo suscipiuntur, possuntque sic suscipi à dormiente. Quare non possunt beatum reddere.

Argumenta in contrarium, sunt nullius fere momenti. Non enim si beati lumine gloriae acti eliciunt visionem effectivè, sequitur eos posse cessare. Nam si homo totus esset oculus, vel si accisae essent palpebrae, non posset cessare à visione, tamen effectivè illam visionem produceret. Similiter non sequitur hominem seipsum beare propriè; quia ista locutione significatur vel ipsum esse obiectum suae beatitudinis, vel causam efficientem virtute proprià. Potest tamen aliquo sensu admitti; si enim homo dicitur seipsum iustificare, mundare, saluare; cur non possit etiam dici seipsum beare, quatenus virtute diuinitus accepta & Dei auxilio, in seipso elicit actus illos quibus beatus est? quia tamen id liberè non facit, neque virtute proprià, satis impropria est locutio.

D V B I V M I I.

Vtrum per potentiam Dei absolutam, isti actus visio, amor, & alij similes possint produci absque concursu effectivo potentiarum?

Omissis sententijs, Respondeo & Dico Primò, Istos actus, & quemvis alium actum vitalem, posse secundum totam suam substantiam & entitatem produci à solo Deo, absque cooperatione potentiae creatae. Est Scoti, Occami, & multorum aliorum.

Probatur, Quia actus vitales, secundum suas entitates, sunt qualitates quaedam realiter distinctae à potentijs animae (vt patet ex summa perfectione quam adferunt potentijs) manantes ab illis effectivè, & in illis tamquam immediatis subiectis inhaerentes: atqui Deus potest per se immediatè supplere omnem influxum effectivum creaturarum: ergo omnem efficientiam quam habet anima in illos actus potest supplere.

Unde sequitur Primò, Deum posse illos actus secundum totam ipsorum substantiam producere extra subiectum; & eos qui producti sunt in subiecto & per subiectum, ponere extra omnè subiectum. Quod patet, quia actus illi solum duplicem dependentiam habent ab anima; scilicet in genere causae efficientis, & in genere causae materialis seu subiectivae. Atqui Deus potest per se supplere dependentiam effectivam, vt dictum est; & etiam quodammodo potentiam subiectivam. Non quidem tribuendo accidenti eundem modum existendi, quem habebat in subiecto, sed ceteruando totam illius entitatem extra subiectum; sicut in Tractatu de Eucharistia est ostensum. Potest enim Deus omne accidens habens propriam entitatem separare à subiecto, & separatim conservare.

Sequitur

Quid sit vita seu vitalis motus.

Solutio obiectivum.

Affirmatur.

Actus vitales secundum suam entitatem possunt diuine produci sine concursu potentiarum.

Beatitudo formalis emanare debet ab ipsius potentia.

7